

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, 01105 Vilnius,
tel. 8 706 63661, faks. 8 706 63663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei	2021-05-	Nr. (17)-D8-
Kopija	I 2019-09-04	Nr. S.174
Lietuvos pramonininkų konfederacijai	2019-09-11	S-3110
Asociacijai „Investors‘ forum“	2019-11-18	
Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijai	2019-12-10	S-4361
VšĮ „Žaliasis taškas“		
VšĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“		

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO NR. 1168
PAKEITIMO PROJEKTO**

Aplinkos ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. 1168 „Dėl Apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduočių patvirtinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas įgyvendinant 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/852, kuria iš dalies keičiama Direktyva 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų (toliau – Direktyva), 1 straipsnio 5 dalies a punkte nustatytus pakuočių atliekų perdirbimo tikslus ir Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 6 straipsnio 4 dalies, 3 ir 4 priedų nuostatas.

Pažymėtina, kad Direktyvos nuostatos į Lietuvos Respublikos teisės aktus turėjo būti perkeltos iki 2020 m. liepos 5 d.

Nutarimo projekto tikslas – nustatyti gaminių, apmokestinamų pagal Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą, ir pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo 2021–2030 m. užduotis atsižvelgiant į per ataskaitinį laikotarpį patiektą vidaus rinkai atitinkamų gaminių ir pakuočių kiekį. Taip pat siekiama pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduotis nustatyti atsižvelgiant į Direktyvoje nustatytus minimalius pakuočių atliekomis (pagal svorį) taikomus perdirbimo 2025 m. ir 2030 m. tikslus, prireikus tikslų įgyvendinimo terminus pratęsti pagal Direktyvoje nurodytas sąlygas.

Atsižvelgiant į Europos Sąjungos¹ ir Lietuvos Respublikos gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo tikslus², naujus žiedinės ekonomikos pakuočių atliekų tvarkymo tikslus³, siekiant, kad kuo mažiau atliekų būtų šalinama sąvartyne ir skatinant pakartotinį naudojimą, perdirbimą ar kitą atliekų panaudojimo formą, Nutarimo projekte siūloma:

1. Nuo 2021 m. keisti stiklinių pakuočių perdirbimo užduotis, kitų vienkartinį pakuočių

¹ 1994 m. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų (toliau – Direktyva 94/62/EB) 6 straipsnio 1 dalies b, d, e punktai.

² Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano, patvirtinto Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 519 „Dėl Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano patvirtinimo“, 272 punktas.

³ Direktyvos 94/62/EB 6 straipsnio 1 dalies f, g, h, i punktai.

(kurioms netaikoma užstato sistema) atliekų perdirbimo užduotis keisti nuo 2022 m., nuosekliai didinant iki Direktyvoje įtvirtintų 2025 m. ir 2030 m. perdirbimo tikslų:

1.1. stiklinėms pakuotėms (kurioms netaikoma užstato sistema) nuo 2020 m. nustatyta 70 proc. perdirbimo užduotis. Įvertinus stiklinių pakuočių atliekų surinkimo problematiką ir šių atliekų pastarųjų metų surinkimo ir perdirbimo duomenis⁴, siūloma sumažinti stiklinių pakuočių atliekų perdirbimo užduotį – 2021 m. nustatant 65 proc., 2022 m. – 67 proc., 2023 m. – 70 proc., 2024 m. – 70 proc. perdirbimo užduotį. Siūlomos užduotys nuosekliai didinamos iki minimalių Direktyvoje nustatytų perdirbimo užduočių⁵: nuo 2025 m. – 70 proc., nuo 2030 m. – 75 proc.;

1.2. plastikinėms ir PET pakuotėms nuo 2017 m. nustatyta 50 proc. naudojimo, iš jo – 37 proc. perdirbimo užduotis. Įvertinus pastarųjų metų plastikinių pakuočių surinkimo ir perdirbimo duomenis⁶, siūloma didinti plastikinių pakuočių atliekų tvarkymo užduotis 2022 m. nustatant 65 proc. naudojimo, iš jo – 55 proc. perdirbimo; 2023 m. – 70 proc. naudojimo, iš jo – 60 proc. perdirbimo; 2024 m. – 73 proc. naudojimo, iš jo – 63 proc. perdirbimo užduotį. Įvertinus plastikinių pakuočių tiekimo vidaus rinkai ir atliekų tvarkymo duomenis, kad plastikinių pakuočių atliekų surinkimo infrastruktūra ir perdirbimas pakankamai gerai išvystyti, siūloma nuo 2025 m. nustatyti didesnes už Direktyvoje nurodytas minimalias⁷ plastikinių pakuočių atliekų perdirbimo užduotis: nuo 2025 m. – 65 proc., nuo 2030 m. – 70 proc. Atitinkamai PET pakuotėms, įvertinus pastarųjų metų plastikinių pakuočių atliekų surinkimo ir perdirbimo duomenis⁸, kad PET pakuočių atliekų surinkimo ir infrastruktūra ir perdirbimas pakankamai gerai išvystyti, siūloma didinti šių pakuočių atliekų tvarkymo užduotis 2022 m. nustatant 65 proc. naudojimo, iš jo – 55 proc. perdirbimo; 2023 m. – 70 proc. naudojimo, iš jo 60 proc. perdirbimo; 2024 m. – 73 proc. naudojimo, iš jo – 63 proc. perdirbimo užduotį, nuo 2025 m. – 65 proc. perdirbimo, nuo 2030 m. – 70 proc. perdirbimo užduotį. Nutarimo projekte plastikinėms ir PET pakuotėms išskiriamos atskiros užduotys atsižvelgiant į Mokesčio už aplinkos teršimo įstatymo 4 priedo nuostatas;

1.3. įvertinus pastarųjų metų kombinuotųjų pakuočių (įskaitant kombinuotąsias pakuotes, kurių vyraujanti medžiaga – popierius ir kartonas) surinkimo ir perdirbimo duomenis⁹, siūloma kombinuotoms pakuotėms nuo 2022 m. nustatyti 30 proc. naudojimo, iš jo – 25 proc. perdirbimo užduotį, proporcingai didinant perdirbimo užduotį: nuo 2025 m. – 30 proc., nuo 2030 m. – 35 proc.;

1.4. įvertinus Direktyvoje įtvirtintus perdirbimo tikslus juodųjų metalų ir aliuminio pakuotėms, nuo 2021 m. metalinių pakuočių užduotis išskiriama į užduotis metalinėms (juodųjų metalų) pakuotėms ir metalinėms (aliuminio) pakuotėms. Įvertinus metalinių pakuočių tiekimo vidaus rinkai ir atliekų tvarkymo duomenis¹⁰, siūloma nuo 2025 m. nustatyti didesnes už Direktyvoje nurodytas minimalias¹¹ metalinių (juodųjų metalų) pakuočių ir metalinių (aliuminio) pakuočių perdirbimo užduotis: metalinėms (juodųjų metalų) pakuotėms nuo 2025 m. – 75 proc., nuo 2030 m. – 85 proc., metalinės (aliuminio) pakuotėms nuo 2025 m. – 55 proc., nuo 2030 m. – 65 proc.;

1.5. popierinėms ir kartoninėms pakuotėms nuo 2016 m. nustatyta 80 proc. naudojimo, iš jo – 76 proc. perdirbimo užduotis. Įvertinus popierinių ir kartoninių pakuočių atliekų pastarųjų metų surinkimo ir perdirbimo duomenis¹², norint 2030 m. pasiekti minimalų popierinėms ir kartoninėms

⁴ Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, 2019 m. perdirbta 57,4 proc. stiklinių pakuočių atliekų.

⁵ Direktyvos 6 straipsnio 1 dalies g punkto v papunktis, i punkto v papunktis.

⁶ Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, 2019 metais perdirbta – 73,8 proc., panaudota – 82 proc. plastikinių pakuočių atliekų.

⁷ Direktyvos 6 straipsnio 1 dalies g punkto i papunktis, i punkto i papunktis.

⁸ Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, 2019 metais perdirbta – 73,8 proc., panaudota – 82 proc. plastikinių pakuočių atliekų.

⁹ Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, 2019 metais perdirbta 29,4 proc., panaudota 34,9 proc. kombinuotų pakuočių atliekų.

¹⁰ Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, 2019 metais perdirbta 84,4 proc., panaudota 82,6 proc. metalinių pakuočių atliekų.

¹¹ Direktyvos 6 straipsnio 1 dalies g punkto i papunktis, i punkto i papunktis.

¹² Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, 2019 metais perdirbta 82,2 proc., panaudota 82,2 proc. popierinių ir kartoninių pakuočių atliekų.

pakuotėms Direktyvoje nustatytą perdirbimo tikslą¹³, siūloma didinti popierinių ir kartoninių pakuočių tvarkymo užduotis 2022 m. nustatant 85 proc. naudojimo, iš jo – 80 proc. perdirbimo; 2023 m. – 85 proc. naudojimo, iš jo – 81 proc. perdirbimo; 2024 m. – 85 proc. naudojimo, iš jo – 82 proc. perdirbimo užduotį; nuo 2025 m. – 83 proc., 2030 m. – 85 proc. perdirbimo užduotį;

1.6. medinėms pakuotėms nuo 2016 m. nustatyta 45 proc. naudojimo, iš jo – 35 proc. perdirbimo užduotis. Įvertinus medinių pakuočių atliekų pastarųjų metų surinkimo ir perdirbimo duomenis¹⁴, norint 2030 m. pasiekti minimalų Direktyvoje nustatytą pakuočių atliekų perdirbimo tikslą¹⁵, siūloma nuo 2030 m. padidinti medinių pakuočių atliekų perdirbimo užduotį iki 37 proc.;

1.7. kitoms pakuotėms nuo 2016 m. nustatyta 45 proc. naudojimo, iš jo – 22 proc. perdirbimo užduotis. Nutarimo projektu siūloma proporcingai didinti kitų pakuočių perdirbimo užduotį, nuo 2025 m. – 25 proc., nuo 2030 m. – 27 proc.;

1.8. nuo 2020 m., pakuotėms, kurioms taikoma užstato už vienkartinės pakuotes sistema, nustatyta 90 proc. surinkimo ir perdirbimo užduotis. Įvertinus stiklinių pakuočių, kurioms taikoma užstato už vienkartinės pakuotes sistema, atliekų surinkimo problematiką ir šių pakuočių atliekų pastarųjų metų surinkimo ir perdirbimo duomenis¹⁶, siūloma sumažinti stiklinių pakuočių, kurioms taikoma užstato už vienkartinės pakuotes sistema, atliekų tvarkymo užduotį nuo 2021 m. nustatant 88 proc. surinkimo ir perdirbimo užduotį.

2. Pagal Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 4 priedo nuostatas nustatyti vieną užduotį visų rūšių kombinuotosioms pakuotėms;

3. Patikslinti gaminių pavadinimus pagal Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 3 priedo nuostatas;

4. Įvertinus studijos „Padangų atliekų panaudojimo statybos ir kitų produktų gamyboje, statyboje ar kitose veiklose“¹⁷ rezultatus, nuo 2025 m. nuosekliai didinti padangų atliekų tvarkymo užduotį.

Nutarimo projektas neprieštarauja Vyriausybės programai.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Priėmus Nutarimo projektą, keisti ar priimti naujų teisės aktų nereikės.

Nutarimo projekte sąvokos neįtvirtinamos.

Nutarimo projektas teisės aktų nustatyta tvarka teiktas derinti suinteresuotoms institucijoms ir visuomenei, 2021 m. balandžio 1 d. paskelbtas Teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) projektų registravimo posistemėje (Nr. 21-22325), visuomenė galėjo susipažinti su Nutarimo projektu, teikti pastabas ir pasiūlymus. Pasiūlymų iš visuomenės negauta.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Energetikos skyrius, UAB „VAATC“, UAB „Kauno švara“, Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacija, VšĮ „Užstato sistemos administratorius“ pateikė pastabų ir pasiūlymų Nutarimo projektui.

Teikiamame Nutarimo projekte pagal suinteresuotų institucijų pastabas ir pasiūlymus patikslintos pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduotys, nuorodos į vartojamas sąvokas.

Lietuvos standartizacijos departamentas, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos

¹³ Direktyvos 6 straipsnio 1 dalies i punkto vi papunktis.

¹⁴ Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, 2019 metais perdirbta 28,8 proc., panaudota 59,7 proc. medinių pakuočių atliekų.

¹⁵ Direktyvos 6 straipsnio 1 dalies h punktas.

¹⁶ Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, 2019 metais perdirbta 85,7 proc. stiklinių pakuočių, kurioms taikoma užstato už vienkartinės pakuotes sistema, atliekų.

¹⁷ Aplinkos ministerijos užsakymu atlikta studija, prieiga per internetą: <https://am.lrv.lt/lt/naujienos/ekspertai-padangu-atliekas-siulo-naudoti-keliams-ir-takams-tiesti>

Respublikos finansų ministerijos, asociacija „Lietuvos maisto pramonė“ pastabų ir pasiūlymų neturėjo. Kitos suinteresuotos institucijos pastabų ir pasiūlymų iki nustatyto termino nepateikė.

2021 m. balandžio 22 d. Aplinkos ministerija su suinteresuotų institucijų atstovais aptarė institucijų pateiktas pastabas Nutarimo projektui ir pagrindė argumentus, kodėl atsižvelgta tik į dalį pastabų ir pasiūlymų (susitikimo protokolas pridedamas). Susitikime iš esmės pritarta teikiamam Nutarimo projektui. Be to, 2021 m. gegužės 14 d. organizuotas pasitarimas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija jos pastabai aptarti (pasitarimo protokolas pridedamas).

Nesuderintos pastabos su UAB „VAATC“ dėl pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduočių nustatymo tvarkos, UAB „Kauno švara“ dėl poreikio gamintojams ir importuotojams suteikti galimybę tam tikrą pakuočių atliekų dalį sutvarkyti ne tik perdirbant, bet ir kitaip naudojant, ir Ekonomikos ir inovacijų ministerija dėl Nutarimo projekto notifikavimo. UAB „VAATC“, UAB „Kauno švara“, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pastabos ir Aplinkos ministerijos pagrindimas pateiktas derinimo pažymoje.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projektą parengė Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupės (vadovė Vilma Slavinskienė, tel. 8 698 75027) vyriausioji specialistė Ieva Kazulytė (tel. 8 696 49647, el. p. ieva.kazulyte@am.lt) ir vyriausioji patarėja Neringa Paškauskaitė (tel. 8 696 63217, el. p. neringa.paskauskaite@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 5 lapai.
2. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 1 lapas.
3. Direktyvos 2018/852 ir Nutarimo projekto atitikties lentelė, 4 lapai.
4. Direktyvos 2006/66/EB ir Nutarimo projekto atitikties lentelė, 2 lapai.
5. Derinimo pažyma, 5 lapai.
6. 2021 m. balandžio 22 d susitikimo protokolo kopija, 4 lapai.
7. 2021 m. gegužės 14 d. pasitarimo protokolo kopija, 2 lapai.

Aplinkos ministras

Simonas Gentvilas

I. Kazulytė, 8 696 49 647, el. p. ieva.kazulyte@am.lt